

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Преплата се полаже у напред, и то најмање за пола године код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлештва, а за све друге преплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају.

С Л У Ж Б Е Н И Д Е О

Његово Величанство Краљ Петар I. благоволео је, на предлог Заступника Министра Унутрашњих Дела, Министра Финансија поставити:

за начелника прве класе среза посаво-тамнавског Чедомира Перића, начелника исте класе среза посавског округа ваљевског, по службеној потреби;

за начелника друге класе среза јасеничког, округа смедеревског, Бранка Вукојевића, начелника исте класе среза подунавског, по службеној потреби;

за начелника друге класе среза таковског Милана Пантелића, начелника исте класе среза орашког, по службеној потреби;

за начелника треће класе среза посавског округа ваљевског, Николу Ђурчића, начелника исте класе среза посаво-тамнавског, по службеној потреби;

за начелника треће класе среза орашког Ђорђа Костића, начелника исте класе среза таквског, по службеној потреби; и

за начелника треће класе среза подунавског Војислава Анђелковића, начелника исте класе среза јасеничког, округа смедеревског, по службеној потреби, но без права на накнаду путног и селидбеног трошка.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 22. септембра 1910. год. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I. благоволео је, на предлог Заступника Министра Унутрашњих Дела, Министра Финансија поставити:

за начелника прве класе среза поцерског Чедомира Перића, начелника исте класе среза посаво-тамнавског; и

за начелника друге класе среза посаво-тамнавског Милорада Томића, начелника исте класе среза поцерског, — обојицу по службеној потреби.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 28. септембра 1910 год. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I. благоволео је, на предлог Заступника Министра Унутрашњих Дела, Министра Финансија поставити:

за полицијског писара прве класе среза подунавског Јована Јовковића, полицијског писара исте класе среза посавског, округа београдског, по молби;

за полицијског писара прве класе среза посавског, округа београдског, Драгољуба Поваковића, полицијског писара исте класе среза беличког, по молби;

за полицијског писара прве класе среза поцерског Живојина Митровића, полицијског писара исте класе среза посаво-тамнавског, по службеној потреби;

за полицијског писара прве класе среза посавског, округа ваљевског, Михаила Штуловића, полицијског писара исте класе среза посавског, округа београдског, по службеној потреби;

за полицијског писара прве класе среза лепеничког Николу Милосављевића, полицијског писара исте класе среза деспотовачког, по службеној потреби;

за полицијског писара прве класе начелства округа моравског Миленка Живковића, полицијског писара исте класе среза поцерског, по службеној потреби;

за полицијског писара прве класе среза јадранског Михаила Васиљевића, полицијског писара исте класе среза азбуковачког, по молби;

за полицијског писара прве класе среза ресавског Гаврила Адамовића, полицијског писара исте класе среза јасеничког, округа смедеревског, по службеној потреби, но без права на накнаду путног и селидбеног трошка;

за полицијског писара друге класе среза беличког Радослава У. Шљивића, полицијског писара исте класе начелства округа крушевачког, по молби;

за полицијског писара друге класе начелства округа ваљевског Михаила Тајсића, полицијског писара исте класе начелства округа моравског, по службеној потреби;

за полицијског писара друге класе начелства округа крушевачког Милана Цвет-

ковића, полицијског писара исте класе среза лепеничког, по службеној потреби;

за полицијског писара друге класе среза крагујевачког Радомира Јојића, полицијског писара треће класе истога среза;

за полицијског писара друге класе среза посаво-тамнавског Милана И. Поповића, пређашњег полицијског писара исте класе;

за полицијског писара треће класе среза моравског, округа пожаревачког, Жарка Јанаковића, полицијског писара исте класе среза подунавског, по службеној потреби;

за полицијског писара треће класе среза ваљевског Александра Ломића, полицијског писара исте класе среза црногорског, по молби;

за полицијског писара треће класе среза црногорског Јоксима Брашића, полицијског писара исте класе среза ваљевског, по молби;

за полицијског писара треће класе среза посавског, округа београдског, Драгишу Кујунџића, полицијског писара исте класе начелства округа ваљевског, по службеној потреби;

за полицијског писара треће класе среза таковског Бранислава Перуничића, дипломираног правника;

за полицијског писара треће класе Управе вароши Београда Милана Графа, апсолвираног правника;

за полицијског писара треће класе среза деспотовачког Стојана Д. Вучковића, практиканта Министарства унутрашњих дела; и

за полицијског писара треће класе среза азбуковачког Чедомира Т. Вучићевића, практиканта среза поцерског.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 22. септембра 1910. год. у Београду.

О Б Ј А В А

Поводом нових случајева колере у Цариграду и на азијској турској црноморској обали, оглашава се као заражен Цариград и његова најближа

околина, као и турска црноморска азијска обала.

Према путницима, њиховим стварима и роби из тих места примећује се од данас све мере, које су објављене у упутствима о сузбијању колере СБр. 10081. од 10. ов. месеца, Српске Новине Бр. 202.

Из ових места забрањује се увоз у Србију: зелени, поврћа, воћа и свих продуката који расту у земљи или близу земље, као и млека, сира, бутера и свих осталих млечних производа, свих свежих намирница за живот, рибе свеже, сушене, сољене и других сличних производа.

Премет путника и робе из Цариграда, његове најближе околине и са азијске црноморске турске обале одобрава се на српско турској граници само на два места: Пироту и Ристовцу.

Препоручује се грађанству и путницима, да ову објаву робе знању, а властима и санитарско-полицијском особљу препоручује се брижљива и строга примена наредба, имајући у виду потребну предисретљивост у служби.

СБр. 10504.

20. септембра 1910. год.
у Београду.

Заступник
Министра унутрашњих дела,
Министар финансија
Стој. М. Протић с. р.

О Б Ј А В А

На основу мишљења Главног Санитетског Савета Бр. 89. тек. год. да сољена и сува риба, и ако долази из крајева, који су оглашени за заражене колером, сама по себи не може бити носилац колерне заразе, — мењам решења мојих претходника СМ 10007. од 15. септембра 1908. г. СМ 9848. од 6. септембра 1910. г. и решења моја СМ 10273. од 15. септембра и СМ 10504. од 25. септембра тек. год., у колико се она односе на увоз суве и сољене рибе и одлучујем:

Дозвољава се увоз сушене и усолјене рибе из Русије и осталих држава под овим условима:

1. Да је риба, која се увози из Русије, провела на путу најмање 15 дана, а толико исто лежала и у саламури.

2. Да има уверење:

а., из кога је краја?

б., кад је стављена у саламуру или на сушење?

в., кад је пакована у бурад и где?

г., ако је риба дезинфикована, када и где?

3. Да се риба може подврћи спољној дезинфекцији на улазној станици у Србију, ако то надлежни лекар за потребно нађе.

4. Да риба мора бити спакована у бурад, која су добро стегнута, да не пропуштају никакву спољашњу нечистоћу, а никако у џаковима или другом ком завоју, који је пропуштајив за спољну нечистоћу.

О овоме се извештавају све надлежне санитарске полицијске и царинске власти ради знања и управљања.

СБр. 10824.
27. септембра 1910. год.
у Београду.

Заступник
Министра унутрашњих дела,
Министар финансија,
Стој. М. Протић с. р.

КАЖЊЕНИ ЧИНОВНИЦИ

Г. Сретен Недић, начелник среза моравског округа нишког, кажњен је одузимањем једно месечне плате, у корист пензионог фонда за удовице и децу умрлих чиновника, решењем Господина Министра Унутрашњих Дела, од 22. прошлог месеца СМ 19071 зато, што је противно закону узео у гопис среску имовину и одредио продају.

СТРУЧНИ ДЕО

О ТУЖБИ ЛИЦА ПОВРЕЂЕНОГ КРИВИЧНИМ ДЕЛОМ

(О ПРИВАТНОЈ ТУЖБИ)

(НАСТАВАК)

V. Кривична дела по тужби разликују се у апсолутна и релативна.

а) Апсолутна кривична дела по тужби су она, која се у свим случајевима ислеђују по тужби. Тако браколомство (§ 196) и одвођење туђе жене (§ 197).

б) Релативна кривична дела по тужби су она, која се ислеђују по тужби само под извесним претпоставкама, или само ако постоје у време извршења односи одређене врсте између повређеног и извршиоца. То је случај с крађом и утајом (§ § 235 и 236), с преваром (§ 258) ит.д.

VI. Кад се кривична истрага по једном кривичном делу води по тужби, онда то важи и за покушај истог као и за саучешће (подстрекавање и помагање) и подржавање (§ § 49 и 50) у истом. За подржа-

вање је ово врло спорно. Према неким за њега то важи само код релативних кривичних дела по тужби.¹⁾ Према другима то важи само за лично и у напред обећано подржавање, али не за стварно.²⁾ Према неким опет то не важи за подржавање ни у ком случају.³⁾ С гледишта нашег законодавства несумњиво је, да се и подржавање ислеђује по тужби, ако то важи за подржавано кривично дело, јер о подржавању говори се у истој глави у којој и о саучешћу, што значи, да за њ треба да важе иста правила као и за саучешће. И de lege ferenda је то једино оправдано.⁴⁾

Ако је једно кривично дело по тужби у идеалном стицају с извесним кривичним делом, које ислеђује по званичној дужности, н. пр. браколомство с родооскрњеном оно ипак остаје кривично дело по тужби, а ово друго по званичној дужности.

VII. Подизање тужбе код кривичних дела по тужби је право повређеног. Оно се састоји у томе што се без воље овлашћеног на тужбу не може повести кривична истрага.⁵⁾ Ово право је једино јавно-правно овлашћење.

1. Код неких кривичних дела по тужби је изрично речено, ко има право на тужбу. Тако код браколомства и одвођења туђе жене само муж може тужити. Кад није ништа о томе речено, има се узети, да право на тужбу припада једино повређеном. То је пак онај, чије је добро, против којег је управљено кривично дело у питању, т. ј. добро непосредно повређено или угрожено тим кривичним делом,⁶⁾ дакле не сваки, чији је ма какав интерес њиме повређен или угрожен, или на чију је правну сферу напад управљен, као што тврде, прво Kessler а други Köhler. Но код неких кривичних дела дато је изрично право на тужбу поред повређеног и другим лицима. Тако код увреде, клевете и лажне оптужбе право на тужбу имају отац за своје непунлетно дете, муж за своју жену и тотор за своју пупилу (§ 216 т. 1.).

2. Ако су више њих овлашћени на тужбу, онда је право на тужбу сваког од њих независно у сваком погледу од права осталих. Отуда право једног може застарети, а другог не (§ 76 ал 2).

3. Ако је онај, који има право на тужбу, неспособан за вршење правних послова, може место њега подићи тужбу његов законски заступник и онда, кад у закону није ништа о томе речено (н. пр. § 253), сем случајева, где је изрично казано, да је само ово или оно лице може подићи тужбу (н. пр. § 196). Но за законског заступника се не може тада рећи, да има право на тужбу.⁷⁾ Ако је законски заступник извршилац кривичног дела по тужби или подстрекач и помагач, или је неспособан за правне послове, или је не-

¹⁾ Merhel Н Н 3 738, 4 428.

²⁾ Olshausen § 257 49.

³⁾ Binding Handb. 637.

⁴⁾ Уп. в. Liszt § 183, Köhler 30.

⁵⁾ Contra Thon Rechtsnorm und subjektives Recht 138, Holzapsel G. A. 30 433.

⁶⁾ v. Bar 307, v. Liszt § 45 III 1, Frank § 61 III, Finger 193, Meyer-Alfeld § 43 пр. 24.

⁷⁾ Тако Meyer-Alfeld 240, Olshausen § 65 15. Прот. Binding Handb. 627.

маран, онда би требало допустити, да се у циљу оптужбе постави стараца.

Лица под старатељством способна су за подизање тужбе. Тако расписује, глумо-неми. Старатељи не могу да врше ово њихово право.¹⁾

4. Тужба се може подићи преко пуномоћника. Пуномоћство на подизање тужбе је пуномоћство на заступништво у изјави воље, да се поведе кривична истрага против извршиоца кривичног дела. Пуномоћје може бити изрично или прећутно, али не претпостављено. Оно може бити дато само по извршењу кривичног дела по тужби. По пуноважно је пуномоћство дато генералном пуномоћнику, да подиже тужбу против извршилаца кривичних дела, која су управљена против имовине.²⁾

5. Спорно је, да ли је допуштено заступништво у вољи, т. ј. у одлуци, да се тужба подигне или не подигне, тако да сам пуномоћник, има решити, да ли ће то учинити или не. Узима се, да је по правилу немогуће заступништво у вољи.³⁾ Повређени треба сам да осећа кривично дело против њега извршено као дело, које треба да се казни. Али изузетно би требало допустити заступништво у вољи оне, који има генерално пуномоћје за чување имовинских интереса, кад је кривично дело по тужби управљено против имовине, и кад се давалац пуномоћства налази у немогућности, да сам штити своје интересе (налази се н. пр. на далеком путовању, или је ишчезнуо).⁴⁾ То је нужна последица генералног имовинског заступништва. Неки усвајају овај изузетак и за остале интересе, у колико старања о тим интересима може бити пренето другом, и у ствари је пренето.⁵⁾

6. Одрцање права на тужбу, извршено уговором или једнострано, судски или вансудски, без важности је.⁶⁾ Повређени има дакле ипак право на тужбу. Право државно на кривичну истрагу је и иначе ограничено тиме, што је примена његова стављена у зависност од подизања тужбе, те би било неумесно, да се још и даље ограничава. Сем тога приватно-правни послови, као што је одрицање, не могу имати важности у питањима јавно-правне природе, као што је вршење државног права на кривичну истрагу. Ово исто важи и за праштање кривцу од стране овлашћеног на тужбу.⁷⁾ § 397 т. 2. међутим прописује, да се за истује по тужби праштањем губи право на тужбу. Мора се према томе признати то исто дејство у погледу иступа и одрицању права на тужбу.

7. Кад је тужба подигнута, кривична истрага се продужује, и ако је тужилац умро или је изгубио способност за тужбу.

Ако је пак тужба подигнута од заступника, пошто је за тужбу овлашћени већ душевно оболео, или је умро, кривична се истрага не може започињати, јер могуће је, да би се он предомислио, да не подиже тужбу. Исто тако ако би повређени сам написао тужбу и дао је неком да је преда надлежној власти, по он оболи душевно, пре но што је овај то учинио.¹⁾

8. Право на тужбу је чисто личне и сем тога јавно-правне природе, те зато није наследно.²⁾ Неки пак разликују два случаја: 1^о кад је добро повређено кривичним делом чисто личне природе, нпр. слобода, част и т. д., 2^о кад је оно материјалне природе, н. пр. имовина. Право на тужбу је, веле, у другом случају наследно, јер наследник добра повређеног има се сам сматрати као повређени.³⁾ Ово је нетачно. Истина је, да је наследник оштећен кривичним делом, али се он не може сматрати као повређени с кривично-правног гледишта, јер је за то потребно, да је оштећен у тренутку извршења кривичног дела. *Binding* узима, да право на тужбу прелази на наследнике, кад је кривичним делом повређено жиговно или проналазачко право, јер се распрострањем робе и егземплара дела наслеђено жиговно и проналазачко право трајно вређају.⁴⁾ Али повреда ових права није трајно кривично дело. Према томе распрострањем извршене нове повреде истих су кривично-правно ирелеванте, те се наследник не може сматрати као повређен кривичним делима у питању.⁵⁾

VIII. Право на тужбу застарела за годину дана за злочине и преступе (§ 76), за три месеца за иступе, изузимајући крађе, преваре и утаје, кад вредност ствари прелази десет гроша, код којих право на тужбу застарела за годину дана (§ 396). За иступе рок почиње од времена, кад су извршени (§ 396), за злочине и преступе међутим од дана, кад на тужбу овлашћени дозна за злочин или преступ и за кривца (§ 76). Ако би се дакле за иступ дознало после одређеног рока, тужба се ипак не може подићи, док код злочина и престапа рок за тужбу тек онда почиње да тече.

1. За кривично дело се може рећи да је сазнато онда, кад су познате све његове стварне околности, на име радња извршења,⁶⁾ последица њоме проузрокована, услови инкриминације. Ако је у питању продужено кривично дело, довољно је да је сазнато ма које дело, из којих је оно сложено, прво тако исто као и последње.

2. Што се тиче сазнања о кривцу, на тужбу овлашћени не мора да га познаје индивидуално (име, презиме и т. д.). Довољно је дакле, да га познаје као личност, која је извршила кривично дело. Али није довољно за почетак рока заста-

релости просто претпостављање, да је н. пр. А кривац, као што опет није потребна извесност о томе.

Ако су више лица суделовала у извршењу кривичног дела, има се узети, да рок застарелости за сваког од њих почиње тећи тек онда, кад је сазнат извршилац кривичног дела. Сазнање о подстрекачу и помагачу није меродавно; јер они нису према позитивном законодавству извршиоци кривичног дела (§ 76). Према неким застарелост права на тужбу почиње тећи, чим је сазнат ма који од суделовача, био он извршилац, подстрекач или помагач.¹⁾ Према другима опет она почиње тећи за сваког суделовача независно, т. ј. од дана, кад је за њ сазнато.²⁾ Према неким најзад право на тужбу није застарело, док год није протекао рок застарелости од сазнања о ма којем суделовачу.³⁾ Сва ова три мишљења превиђају акцесорну природу саучешћа у позитивном законодавству.

Код релативних кривичних дела по тужби рок почиње тећи од дана, кад је за тужбу овлашћени сазнао не само, ко је извршилац, већ и за онај однос овога према њему, због којег законодавац захтева код дотичног кривичног дела тужбу повређеног, јер тек се онда може рећи, да је сазнат кривац код једног кривичног дела по тужби. Тако ако је крађа извршена од једног рођака у степену предвиђеном у § 50 к. зак., покрадени треба да је сазнао за овај сроднички однос, да би његово право на тужбу (§ 235 к. зак.) почело застаревати. (Свршиће се)

Д-р Тома Живановић.

КРИМИНАЛНА ПОЛИЦИЈА

(НАСТАВАК)

IV. Млад и снажан човек.

Према сведоџбама Рашел Ван Ланди и Жана Батиста Де Конинка, злочинац је млад и снажан човек, стар отприлике око 30 год.

Логика факата и вероватноће утврђује ове сведоџбе. Човек, који је ишчерећи леш, и носио под пазухом пакет с трупом, морао је бити млад и снажан. Узгред помињемо, да је овде реч о сложеном злочину, најмање двогубом: о одвођењу и крађи детета у вези са непредвиђеним убиством. Од 100 крађа, њих 75 отприлике врше се од личности испод 40 год, а од 100 силовања, њих 61 извршено је од људи истога доба. Злочин из улице „Hirondelles“ злочин је мешовити (крађа и силовање), те с тога има 67% вероватноће, да је његов извршилац човек испод 40 год. Де Конинк је ознака човека од 25 до 30 год., али је могућно да се злочинац, удаљен и под утицајем светлости, учини сведоку млађим но што је био у ствари.

Што се тиче злочинског „живог хода“ који помиње сведок Де Конинк, треба

¹⁾ Уп. Meyer-Allfeld 249 пр. 25.

²⁾ Уп. Meyer-Allfeld 155.

³⁾ В. в. Bar III § 138.

⁴⁾ в. Bar loc. cit. и Meyer-Allfeld loc. cit. усвајају неумесно овај изузетак без обзира на то, да ли је давалац пуномоћства у немогућности, да изјави своју вољу или не.

⁵⁾ в. Liszt § 45 III, Frank § 61 IV.

⁶⁾ Тако в. Liszt III 5, Olshausen § 61 49 а, Meyer-Allfeld 251 пр. 39. Прот. в. Bar 331, Finger 206, Hälschner 1 72, али само за судско одрицање.

⁷⁾ Прот. Finger 206.

¹⁾ Тако в. Bar 312 пр. 517 а). Прот. за овај случај Olshausen § 65 13, Köther 57.

²⁾ Тако Merkel 241, Meyer-Allfeld § 43 пр. 32, Garçon art. 336 и 337 п. 53. Finger 195.

³⁾ в. Liszt § 45 пр. 14, Frank § 61 V.

⁴⁾ Handb 626, Lehrb. 1 447.

⁵⁾ Уп. в. Bar 311 пр. 513.

⁶⁾ Није дакле довољно, да се познаје радња помагача или подстрекавања (уп. Meyer-Allfeld, 251 пр. 43).

¹⁾ Тако в. Liszt § 45, Finger 32,2, Olshausen § 63, 2 б.

²⁾ Nessel 41, Pfizer G S 50 450. Bennecke-Beling 235.

³⁾ Meyer-Allfeld 252, Culau 24, Binding 639.

знати да овај ход није морао бити његов обичај и нормалан ход. У жељи да се што пре ослободи пакета с лешом, а по утицајем силе одбијања и силе центрифугалне злочинац је скоро бежао од места свога злочина. Од свог стана и до места остављана леша он је ишао убрзаним корацима зато, што су му то прилике налагале. Од његове брзине и његовог хода зависила је његова некажњивост; то му је била гаранција за успех. Према овоме, брзина његовог хода да се схватити и објаснити начином сасвим природним. Било би мало разумно и логично претпостављати, да злочинац увек иде овако брзо, и на основу овога тражити га међу личностима са живим ходом. Злочинац припада категорији нервозних личности, које су способне да пређу у брзи ход под утицајем изванредних прилика. У овом смислу, дакле, треба разумети изјаву сведокову о злочинчевој „живом ходу.“ На основу овог његовог хода може се само претпоставити његова младост, снага и његов темперамент.

У сваком случају, злочинац је извесно становник кварта улице „Laeken“ сектор „Grand Hospice“, самац, човек млад и снажан, стар између 25 до 40 год., испод 40 год. несумњиво.

V. Фламанац.

Творац злочина по свој прилици је Фламанац. Ово се на први поглед може закључити. Студирање криминалитета у Белгији показује нам, да су 2/3 силовања извршена од Фламанаца. У нашем случају, шта више, позориште злочина је у фламанском крају. Један елемент извесности допушта нам да ово још боље утврдимо.

Мала Жана припадала је чисто фламанској породици. У кући, где је расла говорило се само фламански. У кући, са мајком, у школи, са малим другарицама Жана је говорила само фламански. Она је тешко разумевала француски, и била је неспособна да на овом језику конверзира са непознатим човеком. Да би примамео и одвео ово интелигентно дете, злочинац му је морао говорити матерњим језиком, који је савршено разумевала.

Злочинац је, дакле, Фламанац или валон, који говори фламански као Фламанац, или Нидерландез, или индивидуа друге расе или етничке групе која говори нидерландским језиком.

IV. Вешт и лукав човек.

Злочинац, који је одвео и силовао малу Жану није само велики крадљивац већ је и врло вешто и лукаво створење. Крадљивац деце, он је тако вешто ескамотирао дете да га нико није ни видео ни чуо у једној великој вароши, око 7 часова у вече. Ми имамо, дакле, посла са човеком сложеним и необичним, са лукавом и дрском индивидуом и искушеним крадљивцем, који је умео сјединити дрскост са уметношћу.

Елементи, у којима се манифестује дух вештине и лукавства злочинчевог ови су:

а) Начин на који је украо и ескамотирао дете;

б) Вештина, коју је показао, приликом одбављања тела и ногу своје жртве, у циљу изигравања власти;

в) Хартија за паковање, „терисано,“ у коју је било увијено тело његове жртве и која је раније већ била употребљена;

г) Два парчета јачег канапа, разне фактуре и разног порекла, којима је пакет с лешом био увезан, и који су такође били већ употребљени;

д) Омча, помоћу које је пакет тобож ношен, и која је имала за циљ да властима скрене пажњу на људе с цијаце, који имају обичај да праве омче на пакетима својих клијената. Да је злочинац носио пакет помоћу ове омче, у руци, он ни у ком случају не би могао ићи „живим ходом,“ већ га је, као што знамо носио под пазухом, вероватно по својој професионалној навизи. Доцније ћемо видети важност овог лукавства са омчом;

ђ) Место остављања пакета с лешом и начин на који је ово извршено, доказују такође злочинчево лукавство. Овим својим поступком он је хтео скренути пажњу власти на сумњиву популацију сенског булеvara, и у томе је успео.

е) Удаљено и усамљено место, на коме су после осам дана нађене ноге и ципеле дечиње, као и заобилазан, кос пут којим је злочинац до овог места дошао такође су доказ о његовом лукавству;

ж) Препређеност злочинчево још се показује и у факту опијања детета. Злочинац се надао, да помоћу пића изазове заборавност код мале Жана. Он је, по свој прилици, намеравао, да своју жртву после извршеног силовања, одведе по даље од куће и да је остави на улици. Неизбежни фаталитет покварио је овај злочинчев вешт рачун. Факт опијања детета, пре извршеног силовања, доказује несумњиво, да је злочинац био веома предострожан и лукав;

з) Дух злочинчевог лукавства показује се још и у избору листова, које је употребио за паковање ногу и ципела своје жртве. Као што знамо, он се за ово послужио једним бројем париског „Journal-a“ са два броја „Soire de Bruxelles,“ разних издања. Пошто је имао осам дана на располагању за ово паковање, мора се допустити да он ове листове није употребио случајно, већ у намери која је готово очигледна; употребом париског „Journal-a“ хтео је сакрити да је Фламанац, или лице које друге расе која говори фламански, а употребом два броја „Soir de Bruxelles,“ разних издања, хтео је прикрити две ствари: а) да је становник Брисла, и б) да станује у приземном стану. Мало доцније ово ћемо детаљно анализирати;

и) Кад је водио малу Жану у свој стан, злочинац је имао на глави мек шешир од ваљане длаке, а кад је носио пакет с њеним лешом он је, из предостражности, узео шешир сасвим другог облика, и

ј) Последњи знак лукавства огледа се у промени физиономије, хода и навика злочинчевих после извршеног злочина,

али то је ствар оптужбе о којој нећемо да дискутујемо у овом научном раду.

У опште се може рећи, да је наш злочинац тип дрског и препређеног крадљивца, који по свом пореклу и својим специјалним навикама треба да припада групи особито вештих крадљиваца; он је крадљивац „по крви.“

VII. Индивидуа расе јеврејско-нидерландске.

Творац злочина, казали смо мора бити Фламанац, или бар индивидуа која говори фламански; констатовали смо, с друге стране, да он, по своме лукавом духу, мора бити један од виших, у својој генерацији. Остаје нам да видимо, да ли он не припада којој особеној етничкој групи.

Пре свега, мора се признати, да прави Фламанац, незграпан, суров, напрасит лењ, груб и дебео, не би никад могао имати оне финоће и гипкости духа, које се опажају у актима нашег злочинца. Да је прави Фламанац творац злочина, он би дао доказа о својој бруталности, или још боље о својој дивљој бестијалности; он би убио своју жртву угушујући је, задављујући је или ударајући је ножем. То се обично дешава у овим врстама злочина, док у нашем злочину није тај случај.

Даље ћемо, помоћу рашчлававања и анализе разних злочинчевих акта, моћи открити његову расу? Зашто да не? Као год што климат, доба старости, пол, годишња времена, последство, материјалне и фамилијарне прилике, степен интелигенције, васпитање, ниво наставе, бриге, економија и умереност утичу наклоности ка злочину, исто су тако и фактори етички т.ј. „крв и раса“ специјалан и врло важан фактор криминологије.

„Етнички утицај је неоспоран, вели Цезар Ломброзо. У студији о изборним борбама и револуцијама у Француској доказао сам да окрузи, у којима превлађује раса лигурска или галска, дају максимум бунтовника, док окрузи расе иберске и цимбричке дају минимум. Исто је овако и са малим земљама и варошима као што су Арно и Ливурн, које су познате због својих сталних тежњи ка побунама. Бунтовнички карактер старих романола порекло и историја ливурнеза и апудинских лигура, могу нам послужити за објашњење још тако честих експлозија у овим регионима анархије и побуна.“

Поједина етничка групирања и поједине расе одликују се особеним злочинима и преступима; индивидуе једне расе могу имати склоности за извесну категорију порока и злочина и одвратности према другој. Неколико сумарних и конкретних примера још ће нас боље уверити о овоме.

Кад нам причају о ударцима ножа у леђа или у слабину, заданим празничних дана или за време каквог кермеса, из заседе, ми одмах видимо добре фламанске сељаке, који имају обичај да с ножевима завршују своја весела, светећи се скоро низашта.

Фински сељаци, који са собом увек носе каму, исто су тако опасни у наплетном стању.

Ако је — напротив, човек ударен у свађи, можемо се слободно кладити да га је ударио Италијан; он удара изненада, али јавно.

Париски апап отвара трбух своје ривалу или безопасном пролазнику, без икаквог разлога, да би се занимао. Удар ножем оца Франсоа, као и разни други ударици, специјални су монопол париских скитница.

Прави интернационални кесарош или је Енглец или Американац. Енглески крадљивац служи се калаузом и краде, али никад не убија; ако га на делу изненаде и открију, он претпоставља да буде ухваћен но да погорша своју ситуацију употребом оружја.

У Белгији, као и у Француској, опасни крадљивци убијају.

Ако сазнамо за бегство благајника какве азијске банке, можемо бити сигурни да не припада кинеској раси: међу кинеским благајницима нема лопова. Кинези су толико скрупулозни у чувању туђе имовине, да чак и јапанске банке претпостављају да им повере своје касе.

ПОУЧНО-ЗАБАВНИ ДЕО

ЈЕДНО ИНТЕРЕСАНТНО БРАТОУБИСТВО

(СВРШЕТАК)

После овога саслушања доведен је Милорад, коме је Станко, по дозволи средског начелника, само казао: »ја казах, Милораде, све како је било за убиство Јездимиrowa, а саветујем те, да и ти кажеш све, на шта нам Бог да,« па је одмах удаљен.

Чувши ово Милорад одмах је изјавио, да је он убио Јездимиrowa споразумевши се о томе раније са Станком.

Упитан, на који га је начин убио и зашто он је одговорио:

»Седамнајестог марта, по ранијем мом и Станковом споразуму, пошао сам од куће у Куршумлију, да у авлији сачекам Јездимиrowa, па ако он мене пре спазе, ја да му кажем како сам дошао код њега да се с њим договорим о већ започетој деоби нашег имања, а ако ме не спазе ја да испалим пушку на њега и убијем га па побегнем низ поток. Кад сам ушао у авлију и примакао се прозору спазих га у кујни где стајаше; ја нанишаним и опалим пушку па побегнем.« На питање иследничково, да ли је чуо одмах запомагање жене Јездимиrowe и куда је побегао, као и то у које је доба ноћи било он није умео одговорити, а кад му је, иследник поставио и питање, чија му је пушка била и чиме је била напуњена, као и то каквог је система пушка, он је само одговорио: »е овде се не да лагати,« по том рече: »нисам га, брате, ја убио, већ смо ја и Станко платили Петру и Трајку, да га они убију, а при уговору за убиство закључено је и то, да ја признам, да сам ово убиство извршио, ако ма кога од њих власт потера, јер ја до

сада нисам ни зашто одговарао, а међутим пунолетан нисам, да могу бити осуђен на смрт, а да ће се они трудити, да ме доцније ма како пусте.«

На суочењу између њих два изравнали су несугласице и показали цео ток преговора са Петром и Трајком, а том, приликом именовали су као посредника, даљњег Милорадова сродника Зањира Васића из Куршумлије, који је зајемчио исплату уговорене цене Трајку и Петру. Дотерани Зањир, чим их је спазео на иследничкој клуци казао је: »ту нам је и место,« па своје саучешће у овом убиству одмах је признао.

Петар и Трајко ни сањали нису, да су већ издати, и да је откривено убиство. Када је Петар изведен пред иследника где су били и предходни, он је узвикнуо њима: »тако вам и треба, ви убијате људе, а ја одговарам.« Када је почело суочење између њега и ових посебно, он је почео противуречити сам себи, па пригнан разним питањима од иследника призна потпуно своју улогу у овом убиству, као и начин прикривања трагова. На овом суочењу изјавио је још и то, да он и Трајко нису смели извршити ово убиство што би одмах били похватани, већ да су они све припремили, па довели Милана Николића — зв. Пулинче из Мађера. те је он ово убиство извршио, а они за време извршења дела, да су прибављали за себе доказе, да су у тој ствари невини. На суочењу са овима то и Трајко призна и изјави, да је то дело он са њима припремио, па и пушку дао, а да је Милан извршио убиство, који је са његовим братом Ђором био на самом делу. Када је добављен Ђоре, признао је само то, да је њему његов брат Трајко дао своју пушку, да је преда Милану, и да је он то извршио, али да није био на самом делу.

Када је добављен убица Милан, са дрскошћу својственом опасном разбојнику, излазећи пред иследника на најбруталнији начин нападао је на саучеснике, који су га тератили, протестујући и то, како је полицијска власт смела њега под стражом терати и да ће се на тај дрски поступак власти жалити. На испитима честим, преко дан по неколико пута, и суочењима са саучесницима бранио је се вешто, али ипак на сваком испиту све више и више улазио у познавање целе ствари око овог убиства, и најзад на суочењу са саучесницима призна, да је лично дело извршио, ну да му је за то време Ђоре стражу чувао, а Петар да их је одвео у авлију и показао стан њихове жртве. Признање убице Милана добијено је на тај начин, што је једног дана у апсани певао Арнаутску песму »Хајдук Ђеме Адрија« у којој је наговарао своје другове из суседне апсане, да не признају ништа о убиству као и то где је пушку сакрио. Ову песму слушало је неколико лица која знаду арнаутски језик са среским начелником, па кад је изведен из притвора и упитан какву је песму певао, он није имао куда већ је признао да је певао арнаутску песму како би друговима доказао, да дело не признаду, и по том је признао извршење дела.

Износећи начин извршења дела убиства Јездимиrowa, додајемо, да су кривци већ пред судом, где очекују законску казну за овај грозан злочин.

Р. П. Васиљивић.

ОДЛУКЕ ДРЖАВНОГ САВЕТА И КАСАЦИОНОГ СУДА

И за изборе окружних посланика, чланови су бирачког одбора активни општински одборници, исто тако као и за изборе општинских часника — чл. 69. закона о уређењу округа и срезова и чл. 52. в. закона о општинама.

На дан 4. јула тек. год. извршен је избор окружних посланика у Н. У бирачком одбору као чланови поред осталих били су и М. В., Т. П., М. В., и Т. Т. који на дан избора нису били активни општински одборници, пошто су на неколико дана пред овај избор разрешени били са положаја одборничких. Жалитељ у жалби Савету навео је, да такав избор због наведеног не може остати у снази, позивајући се на пропис чл. 62. закона о уређењу округа и срезова у вези са чл. 52. в. зак. о општинама.

Да су пак четворица наведених бив. одборника били чланови бирачког одбора позвао се на изборна акта, као и на уверење суда општине Н. од 7 — 7 — 1910. год. № 12053.

Државни Савет по разматрању жалбе и изборних аката нашао је, да овај избор не може остати у снази, јер су радњом зборском руководили чланови бирачког одбора: М. В., Т. П., М. В. и Т. Т., који према уверењу суда општине Н. од 7. јула 1910 год. № 12053. на дан избора окружних посланика од 4. јула 1910 год. нису били активни општински одборници, већ обични грађани; а тиме је повређен пропис чл. 63. закона о уређењу округа и срезова у вези са чл. 51. в. зак. о општинама. Стога је избор окружних посланика у Н. на основу чл. 69. закона о уређењу округа и срезова поништио.

Одлука Државног Савета од 28. августа 1910 год. № 8498.

Окружни посланик може бити онај, који живи стално на територији округа који га бира, и сем тога да има и услова за кмета односно општ. одборника — чл. 58. зак. о уређењу округа и срезова.

За срез П. на дан 4. јула тек. год. поред осталих изабран је за окружног посланика и Д. М. пензионер из В. Поменути Д. стављен је у пензију 9. марта тек. год. као секретар Министарства унутрашњих дела.

Жалитељ у жалби Савету навео је, да је избор Д. за окружног посланика невредећи због тога, што није уведен у азбучни списак општине В., јер је до скоро био грађанин и житељ општине београдске, а то је доказао уверењем надлежног првостепеног суда од 9 — 7 10 године № 12567. Сем тога жалитељ је навео, да исти Д. није стално настањен на територији оног округа у чију скупштини

улази као изабраник среза П. већ је до првог кратког времена био државни чиновник у Београду и као такав стављен у пензију, позвавши се на број Српских Новина од 13. марта тек. год. Најзад Д. нема ни услова за кмета и одборника у општини В., јер као што је напред казано, није уведен у азбучни списак исте општине, те кад нема право да бира он нема права да буде ни бирач — чл. 58. закона о уређењу округа и срезова у вези са чл. 30. и 71. закона о општинама.

Државни Савет по разматрању жалбе и изборних аката нашао је, да је уверењем В. првостепеног суда од 9—7—10 год. № 12567, приложеним уз жалбу, утврђено, да 4. јула тек. год. дакле на дан избора за окружне посланике. Д. М. пензионер из В. није био записан у азбучни бирачки списак општине града В., а из послатих аката не види се, да је поменутог дана био у бирачком списку ма које општине у округу В. те стога према пропису чл. 105., у вези са чл. 71 и 30. зак. о општинама није имао погодбе за кмета или одборника ниједне општине округа В. па према пропису чл. 58. закона о уређењу округа и срезова ни погодбе за окружног посланика. За то је на основу чл. 69. закона о уређењу округа и срезова избор окр. посланика Д. М. поништио.

Одлука Државног Савета од 6. септембра 1910 године № 7648.

М. Д. П.

Одлука опште седнице Касационог Суда.

Дело убиства, може се и без протокола секције утврдити и другим доказним средствима, али само што та друга доказна средства за постојање дела морају бити у тесној и нераздвајој вези једно са другим и са делом, које се суди; да једни друге поткрепљују и допуњују; да се једни из других као логичке последице јављају и управо да се сви ти докази јављају као једна целина.

Јагодинском првостеп. суду били су оптужени Ј. Д. и Д. ж. В. Ј. зато, што су у 1905. год. тровали Р. ж. оптуженога Д. у намери да је лише живота, па кад у томе нису успели они су је 26. априла 1905 год. у вече удавили тканицама и тим начином насилно је лишили живота, и таквим поступком учинили кривицу кажњиво по § 155 крив. закона.

Првостепенни суд оцењујући доказе нашао је да постојање дела није утврђено изнетим доказима, који су у ислеђењу изнети, кад протокола секције леша нема, и према томе је решењем својим од 9. Септембра 1908. г. № 20169, све оптужене пустио испод суђења.

По жалби државног тужиоца Касациони је Суд примедбама својим од 17. децембра 1908. год. № 11230 поништио решење првостеп. јагодин. суда а са разлога:

„Погрешно се тај суд, при оцени питања о постојању дела убиства, руководио само околношћу што нема лекарског секционог протокола, која би био сачињен на основу нађеног стања ствари приликом секције леша пок. Р.“

„Непостојање таког протокола није у исто време доказ и о непостојању кажњивог дела убиства, ако се из свију извиђених околности даје несумњиво извести, да је дело учињено и да је се може бити, нарочито ишло на то да леш лица, над којим је убиство извршено, пропадне или ма како нестане. Доказ за постојање дела убиства није једино протокол секције леша убијенога, него се постојање дела убиства може доказивати и другим у закону изложеним доказним средствима — § 222 крив. суд. пост., ма да је најобичније у протоколу секције леша. Јер доказ о постојању дела може се открити како на самом предмету над којим је кажњиво дело извршено, тако и сазнањем истог дела из околности које позитивно указују да је дело убиства извршено над лицем, чијем се лешу из буди којих узрока траг није могао пронаћи, како је изречно казано у пропису § 119 крив. суд. пос.“

„Признањем опт. Ј. на испиту код полицијске власти и оптужене Д. код суда, а које се признање у свему слаже са исказима сведока С. и Л., које су посведочиле да су оне одмах на глас о смрти Р. прве дошле њеној кући, где су затекле Р. где лежи мртва на кревету са једном ногом на кревету а другом на поду, са језиком задебљалим и исплаженим и са јаким модрицама око врата — доказ су и за постојање дела и за кривичну одговорност оптужених.“

„Разлог суда да ово признање не вреди, јер је учињено на 2—3 године после дела не може опстати, јер све док не наступи застарелост дела, та њихова признања имају се сматрати као пуноважна. Исто тако не може опстати ни разлог суда, да је ово признање оптуженом Ј. изнуђено, јер се то ничим не утврђује. Против оптуженог Д. стоји казивање оптужене Д. и казивање сведока Р. пред којим је оптужени Д. признао дело — § 238. крив. поступка.“

„Све су ово докази и околности који утврђују да је пок. Р. умрла од насилне смрти, као и да су извршиоци овог дела помен. оптужени и ове доказе и околности суд је требао свесграно да оцени па по том тек своју одлуку по овоме делу да донесе.“

Првостепени јагодин. суд није примио ове примедбе Касационог Суда већ је дао следеће противразлоге:

„И овај суд не дели мишљење да се постојање каквог дела, овде убиство над пок. Р. може утврдити само лекарским секционим протоколом већ и другим доказним средствима, као што га и § 119. крив. пост. упуњује, али само што овај суд сматра да та друга доказна средства за постојање дела морају бити у тесној и нераздвајој вези једни са другим и са делом које се суди; да једни друге поткрепљују и допуњују; да се једни из других као логичке последице јављају и управо да се сви ти докази јављају као једна целина. Само са доказима, који се овако јављају, а има их довољно по закону, суд налази да се може постојање дела утврдити. У овом конкретном слу-

чају суд налази: да нема те тесне и нераздвајој везе између пружених доказа за постојање дела и баш за то и даје противразлоге.

Лекарским прегледом леша пок. Р. у акту № 13491. не утврђује се да је над њом извршено убиство задавом, као што се тужбом приватног и државног тужиоца представља, а оцењујући и остале доказе прибране од истражне власти и на претресу код суда, суд налази да они не могу послужити као доказ о постојању дела из следећих разлога:

Тако у току ислеђења изнето је као доказ за постојање дела:

Признање опт. Ј. код полиц. власти. Ово признање Ј-ово не може суд узети као доказ и о постојању дела с тога, што је сведоцима испитаних и заклетих сведока: Д. П. и М. Р. у неколико утврђено, да ово признање није од своје воље показао. Ови сведоци истина не тврде, да је оптуженом Ј-у признање и изнуђено, али тврде да су чули оптуженог Ј-а где у апси виче: „пустите ме да кажем како ви хоћете; а исказ ових сведока даје суду уверење, да овакво признање оптуженог Ј-а није исказано како § 226 крив. пост. за важност признања тражи. Друго, ово признање оптуженог Ј-а не може суд као доказ о постојању дела узети, што се оно не слаже са ислеђеним околностима. Јер док оптужени Ј. признавајући дело тврди да је исто извршио са оптуженим Д. оптужени Д. који се такође као очевидац овог дела јавља, тврди да су оптужени Ј. и Д. исто извршили. Ово и овакво његово признање може се објаснити у неколико сведоцима сведока Д. П. и М. Р. а и тиме што опт. Ј. као отац оптуженог Д. који се овде као главни кривац јавља, и противу кога постоји теређење оптуженог Д. да би спасао свог сина Д., а и исказ оптужене Д. у погледу теређења на оптуженога Д. уништио или бар умањено — изјављује признање и оптужену Д. терети само да би се и њој осветио.

Као други доказ о постојању дела изнето је казивање оптужене Д. да су оптужени Ј. и Д. пок. Р. удавили помоћу тканица. Ово казивање оптужене Д. не може се узети ни у друштву са осталим изнетим доказима за постојање дела, с тога што се оно не слаже са казивањем и признањем оптуженог Ј., јер док она тврди: да су оптужени Ј. и Д. ово дело извршили, дотле оптужени Ј. тврди да је у друштву са њом извршио дело; што је она према сведоцима сведока В. П., Б. П. и П. М. као кмета била у свађи у времену овог свог казивања, а ма да се је дело много раније десило то није показала; што је ислеђеним околностима у неколико утврђено: да је она са оптуженим Д. и за време живота прве жене Д-ове живела са њим у недозвољеним односима и да су они прекинути кад се је оптужени Д. са пок. Р. оженио, па она под утицесима одрепнуте љубави овако га терети само из пизме и овете и на послетку што је она оптужена по овоме делу, па теретићи оптуженога Д. и Ј. не признаје за

се кривицу да би им се могло то и њима на терет ставити.

Кад се доведе у везу овај изнет доказ с признавањем оптуженог Ј. код полицијске власти најбоље се може уочити да измјџу ових доказа, не само што не постоји никаква веза те се не могу као допуњујући узети већ су са свим један другом противни, која се противност може објаснити из односа у којима су оптужени Ј. и Д. пре заваде били, а у оно доба кад је свој исказ код полицијске власти показала.

За постојање дела постоји признање оптуженога Д. пред сведоцима Р. С. — § 123 т. крив. пост. Ова би сведоџба утврђивала такву радњу оптуженога Д. чија би последица била смрт пок. Р.; али суд налази да не одговара захтевима по § 229. крив. с. пост., и не може јој се поклонити веровање, кад је учињена тек на последњем претресу, а по тражењу оптужене Д., и ако постоји не само законска него за поштеног човека и морална дужност достављања таквог грозног дела. као што је убиство дављењем, нарочито што овај сведок не наводи никакав узрок за досадашње нејављање, услед којег би ишчезла ова оправдана сумња у истинитост његовог исказа.

У току ислеђења изнети су за постојање дела и ови докази:

Сведоџба сведока Н. ж. Б. П., С. ж. М. С. и Л. ж. Љ. П., које тврде да су виделе покојну Р. одмах после њене смрти да лежи на кревету са исплаженим и задобљаним језиком, са једном ногом на кревету, а другом на поду, а сутра дан исти сведоци видели су јаке модрице покојној Р. око врата.

Ако се ови знаци јављају као знаци дављења, онда је у питању, да ли се они у овом конкретном случају јављају једино и само као последице дављења или се они не јављају и као последице другог могућег узрока.

СВРШИЊЕ СЕ

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I

Суд општине мрчајевачке, актом својим Бр. 3370, пита:

„Буџет прихода и расхода ове општине за 1910. годину, састављан је 4. јуна т. г. № 1698, и пошто га је одбор и збор одобрио, послат је преко начелника среског Сталном окружном одбору на одобрење као надлежном по чл. 108. тач. 17. зак. о уређењу округа и срезова, пошто је прирез општински по истом буџету предвиђен 40%.

По томе буџету расходи су изнели 26.846·58 дин. а толико и приходи, у које је ушао општ. прирез 40% на 18200 динара непоср. пореза = 7280 дин.

У расходу буџета, поред осталих позиција, предвиђена је плата на рачуновођу општинског суда 720 дин. јер суд

и одбор општински при саставу буџета а овлашћен чл. 113. зак. о општ. да сем деловође може имати потребан број писара, нашао је, да је за ову као велику општину потребан засебан писар — рачуновођа, унео је у буџет ту позицију.

Стални окружни одбор, одлуком својом од 16. овог м. № 430. при одобравању буџета избрисао је ову плату рачуновође са свим.

Уништио је позицију прихода од општинског приреза са свим, а за изравнање прихода са расходима унео је нову позицију од 21.325·36 дин. од ненаплаћеног интереса за раније године по прегледу дуговања и потраживања, и на тај начин створио већи приход од расхода за 15.130·11 дин. и наредио да се та сума пренесе у 1911 год. као готовина.

На овакав начин окружни одбор створио је да ова општина од данас не може функционисати са ових разлога:

Што је до сада прикупљао општински прирез 40% по прошло-годишњем буџету, држећи се зато чл. 6. зак. о окружним среским и општинским буџетима.

Што је плату издао рачуновођи за 8 месеци овог год. држећи се зато чл. 131. последњи одељак зак. о општинама, јер тим зак. прописом наређено је да власти, које одобравају буџет, не могу смањивати плате општинских часника и осталог особља које су буџетом предвиђене.

Што се дужни интерес на општински капитал не може наплатити, јер он је за све време, сем последње три године, застарео, а за последње три године интерес би изнео на 4247·47 дин. главнице капитала 1274 дин. од које суме не може се наплатити ни једна трећина услед немаштине, јер дуг у своје време није осигуран а учињен је пре 30 година. Сву осталу дужну вересију, за коју је суд и одбор сматрао да се може наплатити у суми 14.333·78 дин. суд је унео у буџет као приход.

Што се не може издати школи њен прирез који износи преко 10.000 дин. те ће на тај начин и школа бити у немогућности да опстане.

Зашто је окружни одбор овако учинио суду је непознато, а суд је уверен да окружни одбор ово није учинио начелно из какви побуда за ма чије интересе.

Моли се Уредништво за упут и обавештење: шта сад суд може у опште рачити са оваким буџетом, и има ли места жалби против ове одлуке окр. одбора, као и то да ли је ова радња окр. одбора или не.

По чл. 108. тач. 17. зак. о уређењу округа и срезова, окружни је одбор надлежан да одобрава а не и да преиначава општ. буџете, а нарочито још кад су они од стране надзорне власти примљени као исправни. — Чл. 131 Зак. о општ.

Ово само што пре да се објасни у „Полиц. Гласнику“.

— На ово питање одговарамо:

По члану 86. тачке 5. закона о општинама, општински одбор решава да се установи неко ново звање или да се умножи број општинских службеника.

Ово право одбора апсолутно је, и не може бити оспорено од стране надзорних власти, ако закон иначе изречно није ставио каква ограничења за извесну врсту звања.

Како чл. 113. поменутог закона дозвољава, да по потреби, коју отењује одбор, може постојати и већи број писара, то је одбор и могао и имао права да установи и звање писара поред деловође.

Ова одборска одлука није могла бити анулирана од стране окружног одбора, при оцени буџета, јер она подлежи оцени надзорне власти у смислу чл. 152. поменутог закона.

Окружни Одбор није могао поништити ову одлуку при прегледу буџета ни по томе, што он, по последњем ставу члан 131. закона о општинама, у опште нема права да смањује плате општинског особља, које су буџетом одређене.

Кад је он, међутим, не осврћући се на ове законске одредбе, ипак уништио позицију плате писара, без обзира што је она овоме већ издата за 8 месеца онда суду ништа друго не остаје, него да целу ствар представи својој надзорној среској власти и умоли је, да она дејствује код г. Министра Унутрашњих Дела, да се ова ствар надлежно поправи.

То исто важи и за ову промену у приходу, јер ако ствар стоји онако, како се у предњем акту представља, општина би одиста дошла у положај да обустави сваки даљи рад услед буџетске немогућности, а до тога се не сме и не може доћи ни са гледишта државних ни општинских интереса.

II.

Суд општине ошњанске, актом својим пита:

„Моли се уредништво за обавештење: за које кметове и председнике важе прописи т. 5. чл. 109. и чл. 110. закона о општинама — да ли само из оних општина које још нису ризгруписане и са стоје се из више села, или за све?“

— На ово питање одговарамо:

Питање је ово у опште нејасно постављено, те се и одговор не може дати апсолутно одређено.

Све што се може рећи то је, да ове законске одредбе важе за председнике свију општина и кметове свију села, без обзира на то, да ли су ове општине састављене из више села или не.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

Т Р А Ж Е С Е

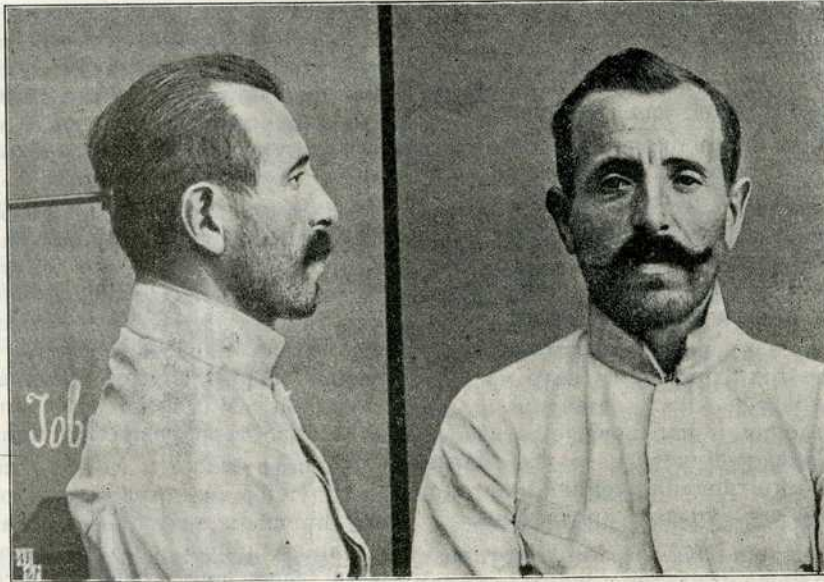
Наталија, жена Петра Бумбеше, из Дубоке среза звишког, побегла је 27. прошлог месеца из болнице за душевне болести. Она је стара 24 године, малог раста, црномаста. — Акт управе болнице за душевне болести Бр. 2582.

Зорка, жена Алексе Јовановића из Прокупља, нестало је 20. прошлог месеца и до

ада се не зна где је. Она је стара 24 године, плава, средњег раста, очију плавих, сувоњава, на левом образу има младеж. — Акт начелства округа топличког Бр. 8019.

Ћ О Ј Е О В О ?

У притвору ове Управе налази се ово лице, које је изјавило да се зове **Јово Николић**, родом из Доњег Михољца у Славонији, да је у аустро-угарској војсци био наредник на служби у будим-пештапском војном министарству, одакле

је пребеглао у Србију 15 августа ове године, како он вели због политичких непријатности.

Како је ово лице Управи по све сумњиво, јер је по сазнању пре три године било у Нишу и представљало се као секретар Хилми-паше, то се износи његова фотографија, ако би когод ма шта знао о овом лицу, да одмах достави овој Управи с позивом на Бр. 34.981.

П О Т Е Р Е

Божин Павловић, трговачки помоћник из Пожаревца, извршио је крађу па затим побегао. Родом је из Брестова окр. моравског, стар је 17 година, средњег раста, малих бркова, смеђ, у оделу грађанском. — Делеша начелства окр. пожаревачког Бр. 13739.

Милован Петровић, келнер из Шапца, има да се узме на одговор за крађу. Он је стар 17 година, омален, добро развијен, црномањаст. — Делеша начелства округа подринског Бр. 14509.

Непознати крадљивац ноћу између 31. августа и 1. прошлог месеца обио је врата на ралњи Душана Лозанића, берберина из Београда, и из исте украо седам комада половних бријача и двоје маказе — Акт комесара топчидерске полиције Бр. 2668.

Радомир Недељковић, слуга из Београда, одговара за крађу. Он је родом из Младеновца, стар 17 година, у оделу грађанском. При ходу колена му се тару једно од другог. — Акт кварта дорћолског Бр. 4908.

Максим Вукомановић, келнер из Зајечара покрао је свог газду па затим побегао. Он је стар 22 године, црномањаст, средњег раста, обријан у оделу грађанском. — Акт начелства округа тимочког Бр. 13900.

Тодор Маргитић, кочијаш код Живојина Обреновића, књижара из Лесковца, извршио је крађу новца и разних ствари свом газди па затим побегао.

Он је родом из Параћина, стар 18 година, омален, без бркова и браде, смеђ, у новом сукненом оделу, са шајкачом на глави. — Делеша начелника среза лесковачког Бр. 21614.

Непознати крадљивац, украо је 21. прошлог месеца Николи Релићу, тежаку у Остружнице новчаник, кад је се овај бавио у Београду. У новчанику је било 195 динара. Непознати је изгледао овако: стар 35 година, омален, широких образа, црнураст, црних обичних бркова, у црном сако оделу са полумцилиндром на глави. При говору је запоносио на бугарски. — Акт кварта теразијског Бр. 10828.

Александар Ошко, пуцарски раденик, извршио је крађу свом газди Кости Станковићу, пуцару овдашњем, па затим побегао. Он је стар 15 година, смеђ, угаситог одела са качкетом на глави. — Акт кварта палилушког Бр. 8209.

Препоручује се полицијским и општинским властима, да за овим побеглим лицима учине најживљу потеру, и у случају проналаска стражарно их упуте власти која је потерницу издала, с позивом на означене бројеве акта или делеша.

У Х В А Ћ Е Н И

Сретен — Срећко — Арсић, осуђеник нишког казног завода, чија је слика и потерница изашла у 31. броју ухваћен је од страже начелника среза алексиначког и спроведен заводу на издржавање осуде.

Лазар Мијатовић, осуђеник београдског казног завода, чија је слика и потерница изашла у 33. броју, ухваћен је од страже начелника среза грочанског и спроведен Управи на даље издржавање осуде.

СКРЕЋЕ СЕ ПАЖЊА

Код царинарнице смедеревске налази се 17 директа ухваћених на Дунаву. Сопственик нек се обрати начелству округа смедеревског с позивом на бр. 7981.

Код Цветка Туфегџића земљоделца из Гор. Бадање, налази се један во матор 5—6 година, длаке жуте, цветаст, без рована са марком, «п. ј.» од плавог плајваза. — Делеша начелника среза јадранског Бр. 16776.

К Р А Ћ А С Т О К Е

Ноћу између 1. и 2. прошлог месеца непознати крадљивци украли су Јовану Здравковићу, из Породина, две кобиле, обе длаке доратасте без жига и рована, маторе по 3 године. — Делеша начелника среза моравског округа пожаревачког Бр. 13903.

Ноћу између 5. и 6. прошлог месеца непознати крадљивци украли су Љубомиру Пујићу, из Врза, једну кобилу матору 12 година, длаке алатасте, у задње ноге путасту на носу брџасту.

Исте ноћи украли су Радовану Сокићу, из Брезовине, једног коња, длаке зелене, у задње ноге путастог са жигом положено к. на леђима има белугу од убоја од седа.

У истом месту те ноћи украли су Радомиру Рајићу, једну кобилу високу 141 см. матору 3 године, длаке мрко-доратасте. Акт начелника среза тамнавског Бр. 14889, 14864 и 14855.

Ноћу између 3. и 4. прошлог месеца непознати крадљивци украли су Константину Златковићу, кафеџији из Шапца једног коња, маторог 6 година, длаке зелене, цветастог. — Акт начелства округа подринског Бр. 15929.

25. прошлог месеца непознати крадљивац украо је Алексеи Новаковићу трговцу из Свилајнца, једну кобилу матору 4 године, длаке врне на челу мало цветасту са жигом «К». — Делеша начелника среза ресавског Бр. 17518.

Ноћу између 22. и 23. прошлог месеца непознати крадљивци украли су Петру Вучковићу из Водња, једног коња, маторог 10 година, длаке затворено-алатасте са жигом положено «Т». — Акт начелника среза подунавског Бр. 19618.

Обраћа се пажња свима полицијским и општинским властима на ове крађе и крадљивце.

Н А З Н А Њ Е

Комплети „Полицијског Гласника“ за 1908. и 1909. год., у елегантном тврдом повезу, могу се добити у уредништву по цену од 20 динара за једну годину. Комплети у меком повезу за 1908. и 1909. год могу се добити по цену од 15 за једну годину, или оба заједно за 25 динара.